

Otevřená data blíže

Nezisková organizace [Open Knowledge definuje](#) otevřená data jako data zveřejněná na internetu způsobem, který neomezuje žádné uživatele ve způsobu jejich použití pro nekomerční i komerční účely (technicky ani legislativně) a opravňuje všechny uživatele k jejich dalšímu šíření, pokud tímto šířením nedojde k omezení práv ostatních uživatelů.

Orgány veřejné správy by měly publikovat jako otevřená data takové datové sady, které jsou významné pro dosažení hospodářského prospěchu, zlepšení kvality života nebo zvýšení efektivity a transparentnosti veřejné správy.

Otevřená data jsou data poskytovaná způsobem umožňujícím dálkový přístup a která jsou:

- *úplná*, tj. jsou zveřejněna v maximálním možném rozsahu, tj. nejsou záměrně odstraňovány vybrané záznamy a data jsou udržována co možná nejaktuálnější,
- *snadno dostupná*, tj. jsou dostupná na internetu a dohledatelná běžnými ICT nástroji a prostředky,
- *strojově čitelná*, tj. jsou ve formátu, který je strukturovaný takovým způsobem, že pomocí programové aplikace z nich lze získat žádané (vybrané) údaje,
- *používající standardy s volně dostupnou specifikací (tzv. otevřené standardy)*, tj. musí být ve formátu, který je volně (bezplatně) dostupný pro libovolné použití nebo do takového formátu převoditelný volně (bezplatně) dostupnou aplikací,
- *zpřístupněna za jasně definovaných podmínek užití dat (licence) s minimem omezení*, tj. podmínky jejich užití musí být jasně a zřetelně definovány a zveřejněny a musí umožňovat využití dat pro komerční i nekomerční účely,
- *dostupná uživatelům při vynaložení minima možných nákladů na jejich získání*, tj. jejich poskytovatelé jsou oprávněni žádat úhradu maximálně ve výši, která nesmí přesáhnout náklady spojené s jejich zpřístupněním uživateli; poskytovatel dat může jednorázově vyžádat i úhradu za mimořádně náročné pořízení dat, pokud si uživatel zpřístupnění těchto dat vyžádá. Zpoplatnění je však předpokládáno ve zcela výjimečných případech.

Co nelze chápat jako otevřená data?

Otevřená data jsou určena pro specialisty (programátory, datové analytiky, novináře, vědce atd.), kteří s jejich pomocí tvoří zajímavé softwarové aplikace či odborné analýzy. Ty pak slouží široké veřejnosti. Proto je důležité, aby bylo možné co nejjednodušším způsobem s daty pracovat - vytvářet nad nimi aplikace, analyticky je zpracovávat pomocí běžně používaných softwarových nástrojů apod.

Proto nelze jako otevřená data chápat např.:

- tabulky zveřejněné v podobě PDF souborů,
- tabulky zveřejněné v podobě HTML stránky,
- vyhledávací HTML formulář určený pro koncové uživatele.

Všechny výše uvedené způsoby lze sice chápat jako způsoby zveřejňování informací, jsou ale zcela nevhodné pro následné využití dat v aplikacích, pro analýzy apod. Nejedná se o otevřená data. Některé orgány veřejné správy však právě takto zveřejněné informace zcela chybně prezentují jako otevřená data.

Aby bylo možné potenciál otevřených dat využít co nejvíce, je nutné zveřejňovat data z různých oblastí veřejné správy. Často ale pod pojmem otevřená data různé orgány veřejné správy chápou pouze zveřejňování smluv, objednávek a faktur. Ty jsou jen malým výsekem zajímavých dat, která lze zveřejňovat v otevřené podobě.

Jaké jsou další mýty a omyly při otevírání dat?

Jaké jsou přínosy otevřených dat?

Otevřená data jsou především šetrným způsobem jak poskytovat informace. Vytváření PDF souborů, webových stránek či aplikací s sebou totiž nese dodatečné náklady, které v případě publikace dat v otevřené podobě odpadají. Principy otevřených dat požadují pouze zveřejnění dat v surové podobě, nikoliv dodatečnou tvorbu PDF souborů, webových stránek či aplikací.

Jaké jsou přínosy otevřených dat?

From:

<https://opendata.gov.cz/> - **Otevřená data**

Permanent link:

<https://opendata.gov.cz/informace:otev%C5%99en%C3%A1-data-bl%C3%AD%C5%BEE>

Last update: **2021/05/24 14:41**

